

Tourism Yield for Norway: Evaluating Economic and Sustainability Components in Destinations

Johannes Idsø (UiS) og Terje Magne Østrem (UiS)

Balestrand summit 2010

Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvilken sammenheng er det mellom kommuneøkonomien og antall turister som besøker kommunen?

Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen

- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?

- Eksempel på økning i alminnelig inntekt

- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)

- Betingelser for kommunal lønnsomhet

- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS

- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes

- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling

- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm

- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel

- Inntekter fra turismen til Aurland kommune

- Hvilken sammenheng er det mellom kommuneøkonomien og antall turister som besøker kommunen?
- Et viktig spørsmål fordi offentlig ressursbruk påvirker formuesfordelingen eller inntektsfordelingen eller velferdsnivået til folk.

Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

- Hvilken sammenheng er det mellom kommuneøkonomien og antall turister som besøker kommunen?
- Et viktig spørsmål fordi offentlig ressursbruk påvirker formuesfordelingen eller inntektsfordelingen eller velferdsnivået til folk.
- Et lokalt eksempel: Diskusjonen om fjord-stien i Sogndal. Hvem tjener og hvem taper på den?

Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

- Hvilken sammenheng er det mellom kommuneøkonomien og antall turister som besøker kommunen?
- Et viktig spørsmål fordi offentlig ressursbruk påvirker formuesfordelingen eller inntektsfordelingen eller velferdsnivået til folk.
- Et lokalt eksempel: Diskusjonen om fjord-stien i Sogndal. Hvem tjener og hvem taper på den?

Turister vil påføre en kommune kostnader, eksempler:

Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

- Hvilken sammenheng er det mellom kommuneøkonomien og antall turister som besøker kommunen?
- Et viktig spørsmål fordi offentlig ressursbruk påvirker formuesfordelingen eller inntektsfordelingen eller velferdsnivået til folk.
- Et lokalt eksempel: Diskusjonen om fjord-stien i Sogndal. Hvem tjener og hvem taper på den?

Turister vil påføre en kommune kostnader, eksempler:

- Drift av turistkontoret.

Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for communal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

- Hvilken sammenheng er det mellom kommuneøkonomien og antall turister som besøker kommunen?
- Et viktig spørsmål fordi offentlig ressursbruk påvirker formuesfordelingen eller inntektsfordelingen eller velferdsnivået til folk.
- Et lokalt eksempel: Diskusjonen om fjord-stien i Sogndal. Hvem tjener og hvem taper på den?

Turister vil påføre en kommune kostnader, eksempler:

- Drift av turistkontoret. Ekstra ressurser må brukes på renovasjon og vedlikehold.

Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for communal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

- Hvilken sammenheng er det mellom kommuneøkonomien og antall turister som besøker kommunen?
- Et viktig spørsmål fordi offentlig ressursbruk påvirker formuesfordelingen eller inntektsfordelingen eller velferdsnivået til folk.
- Et lokalt eksempel: Diskusjonen om fjord-stien i Sogndal. Hvem tjener og hvem taper på den?

Turister vil påføre en kommune kostnader, eksempler:

- Drift av turistkontoret. Ekstra ressurser må brukes på renovasjon og vedlikehold.
- Opparbeiding og drift av infrastruktur (veier, hyttefelt, kaianlegg osv.).

Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for communal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

- Hvilken sammenheng er det mellom kommuneøkonomien og antall turister som besøker kommunen?
- Et viktig spørsmål fordi offentlig ressursbruk påvirker formuesfordelingen eller inntektsfordelingen eller velferdsnivået til folk.
- Et lokalt eksempel: Diskusjonen om fjord-stien i Sogndal. Hvem tjener og hvem taper på den?

Turister vil påføre en kommune kostnader, eksempler:

- Drift av turistkontoret. Ekstra ressurser må brukes på renovasjon og vedlikehold.
- Opparbeiding og drift av infrastruktur (veier, hyttefelt, kaianlegg osv.).

Kommunens økonomiske resultat = Turistinntekt – Turistkostnad

Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for communal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

- Hvilken sammenheng er det mellom kommuneøkonomien og antall turister som besøker kommunen?
- Et viktig spørsmål fordi offentlig ressursbruk påvirker formuesfordelingen eller inntektsfordelingen eller velferdsnivået til folk.
- Et lokalt eksempel: Diskusjonen om fjord-stien i Sogndal. Hvem tjener og hvem taper på den?

Turister vil påføre en kommune kostnader, eksempler:

- Drift av turistkontoret. Ekstra ressurser må brukes på renovasjon og vedlikehold.
- Opparbeiding og drift av infrastruktur (veier, hyttefelt, kaianlegg osv.).

Kommunens økonomiske resultat = Turistinntekt – Turistkostnad

En kan betrakte et enkelt år eller flere år (beregne nåverdier av tiltak).

Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi

● Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser

- De kommunale inntektskildene

- Kommunens rammetilskudd

- Et konstruert eksempel:
Økonomisk vekst i en kommune

- Fortsettelse av eksempel

- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen

- Hvor store skatteinntekter får kommunen?

- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?

- Eksempel på økning i alminnelig inntekt

- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)

- Betingelser for kommunal lønnsomhet

- Kommunale tilpasninger

- Eiere av Aurland ressursutvikling AS

- Aurland Ressursutvikling

- Fordelingen av verdiene som skapes

- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling

- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm

- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel

- Inntekter fra turismen til Aurland kommune

- Finnes det andre

Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel:
Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Store måleproblemer.
  - Kommunale utgifter har ingen formålskoder i kommuneregnskapet.
  - Kommunale investeringer (f.eks. opparbeiding av turveier) kan komme både turister og fastboende til gode. Hvordan skal kostnadene kategoriseres?

Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Store måleproblemer.
  - Kommunale utgifter har ingen formålskoder i kommuneregnskapet.
  - Kommunale investeringer (f.eks. opparbeiding av turveier) kan komme både turister og fastboende til gode. Hvordan skal kostnadene kategoriseres?
  - Det er også vanskelig å vite hvor stor del av kommunens inntekter som skyldes turistnæringen. Det spesifiseres ikke i kommuneregnskapet.

De kommunale inntektskildene

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- **De kommunale inntektskildene**
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvor får kommunen inntektene fra?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

De kommunale inntektskildene

Hvor får kommunen inntektene fra?

1. Rammetilskudd. Rammetilskudsordningen sørger for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

De kommunale inntektskildene

Hvor får kommunen inntektene fra?

1. **Rammetilskudd.** Rammetilskuddsordningen sørger for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene.
2. **Inntektsskatt (kommuneskatten).** I 2010 utgjør skatt og rammetilskudd i overkant av 68% av kommunenes samlede inntekter.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

De kommunale inntektskildene

Hvor får kommunen inntektene fra?

1. **Rammetilskudd.** Rammetilskuddsordningen sørger for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene.
2. **Inntektsskatt (kommuneskatten).** I 2010 utgjør skatt og rammetilskudd i overkant av 68% av kommunenes samlede inntekter.
3. **Øremerkede statstilskudd.** Dette utgjør i dag ca 12% av inntektene. Andelen vil gå ned i årene som kommer.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

De kommunale inntektskildene

Hvor får kommunen inntektene fra?

1. **Rammetilskudd.** Rammetilskudsordningen sørger for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene.
2. **Inntektsskatt (kommuneskatten).** I 2010 utgjør skatt og rammetilskudd i overkant av 68% av kommunenes samlede inntekter.
3. **Øremerkede statstilskudd.** Dette utgjør i dag ca 12% av inntektene. Andelen vil gå ned i årene som kommer.
4. **Brukerbetalinger, egenandeler, eiendomsskatt, andre salgs- og leieinntekter.**

De kommunale inntektskildene

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvor får kommunen inntektene fra?

1. **Rammetilskudd.** Rammetilskudsordningen sørger for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene.
2. **Inntektsskatt (kommuneskatten).** I 2010 utgjør skatt og rammetilskudd i overkant av 68% av kommunenes samlede inntekter.
3. **Øremerkede statstilskudd.** Dette utgjør i dag ca 12% av inntektene. Andelen vil gå ned i årene som kommer.
4. **Brukerbetalinger, egenandeler, eiendomsskatt, andre salgs- og leieinntekter.**
5. **Refusjoner (trygderefusjoner, refusjoner fra andre fylkeskommuner/kommuner m.v.).**

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalysen
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

De kommunale inntektskildene

Hvor får kommunen inntektene fra?

1. **Rammetilskudd.** Rammetilskudsordningen sørger for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene.
2. **Inntektsskatt (kommuneskatten).** I 2010 utgjør skatt og rammetilskudd i overkant av 68% av kommunenes samlede inntekter.
3. **Øremerkede statstilskudd.** Dette utgjør i dag ca 12% av inntektene. Andelen vil gå ned i årene som kommer.
4. **Brukerbetalinger, egenandeler, eiendomsskatt, andre salgs- og leieinntekter.**
5. **Refusjoner (trygderefusjoner, refusjoner fra andre fylkeskommuner/kommuner m.v.).**
6. **Renteinntekter fra lån til f.eks. næringslivet i kommunen.**

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

De kommunale inntektskildene

Hvor får kommunen inntektene fra?

1. **Rammetilskudd.** Rammetilskudsordningen sørger for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene.
2. **Inntektsskatt (kommuneskatten).** I 2010 utgjør skatt og rammetilskudd i overkant av 68% av kommunenes samlede inntekter.
3. **Øremerkede statstilskudd.** Dette utgjør i dag ca 12% av inntektene. Andelen vil gå ned i årene som kommer.
4. **Brukerbetalinger, egenandeler, eiendomsskatt, andre salgs- og leieinntekter.**
5. **Refusjoner (trygderefusjoner, refusjoner fra andre fylkeskommuner/kommuner m.v.).**
6. **Renteinntekter fra lån til f.eks. næringslivet i kommunen.**
7. **Inntekter fra konsesjonskraft, utbytte fra aksjeselskap osv.**

Kommunens rammetilskudd

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- **Kommunens rammetilskudd**
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Rammetilskudsordningen er laget for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene.

Kommunens rammetilskudd

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- **Kommunens rammetilskudd**
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Rammetilskudsordningen er laget for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene. Rammetilskuddet kan beregnes ved hjelp følgende formel:

$$t_i = \begin{cases} [(\bar{s} - s_i)0,59 - 253,37]n_i & , \forall s_i > 0,9\bar{s} \\ \underbrace{[(\bar{s} - s_i)0,59]}_1 + \underbrace{(0,9\bar{s} - s_i)0,35}_2 - \underbrace{253,37}_3 n_i & , \forall s_i < 0,9\bar{s} \end{cases}$$

Kommunens rammetilskudd

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- **Kommunens rammetilskudd**
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Rammetilskudsordningen er laget for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene. Rammetilskuddet kan beregnes ved hjelp følgende formel:

$$t_i = \begin{cases} [(\bar{s} - s_i)0,59 - 253,37]n_i & , \forall s_i > 0,9\bar{s} \\ \underbrace{[(\bar{s} - s_i)0,59]}_1 + \underbrace{(0,9\bar{s} - s_i)0,35}_2 - \underbrace{253,37}_3 n_i & , \forall s_i < 0,9\bar{s} \end{cases}$$

1. Symmetriske del: Kommuner med skatt mer enn gjennomsnittet ($s_i > \bar{s}$) blir trukket 59% av forskjellen. Kommuner med skatt mindre enn gjennomsnittet ($s_i < \bar{s}$) blir tilført 59% av forskjellen. Disse pengene kommer fra andre kommuner. (Nullsumspill).

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- **Kommunens rammetilskudd**
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Kommunens rammetilskudd

Rammetilskudsordningen er laget for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene. Rammetilskuddet kan beregnes ved hjelp følgende formel:

$$t_i = \begin{cases} [(\bar{s} - s_i)0,59 - 253,37]n_i & , \forall s_i > 0,9\bar{s} \\ \underbrace{[(\bar{s} - s_i)0,59]}_1 + \underbrace{(0,9\bar{s} - s_i)0,35}_2 - \underbrace{253,37}_3 n_i & , \forall s_i < 0,9\bar{s} \end{cases}$$

1. Symmetriske del: Kommuner med skatt mer enn gjennomsnittet ($s_i > \bar{s}$) blir trukket 59% av forskjellen. Kommuner med skatt mindre enn gjennomsnittet ($s_i < \bar{s}$) blir tilført 59% av forskjellen. Disse pengene kommer fra andre kommuner. (Nullsumspill).
2. Tilleggskompensasjon til de med skatt mindre enn 90 prosent av gjennomsnittet. $(0,9\bar{s} - s_i)0,35$. De får et tilskudd som tilsvarer 35% av forskjellen mellom egen skatteinntekt og 90% av landsgjennomsnittet.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- **Kommunens rammetilskudd**
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Kommunens rammetilskudd

Rammetilskudsordningen er laget for å utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene. Rammetilskuddet kan beregnes ved hjelp følgende formel:

$$t_i = \begin{cases} [(\bar{s} - s_i)0,59 - 253,37]n_i & , \forall s_i > 0,9\bar{s} \\ \underbrace{[(\bar{s} - s_i)0,59]}_1 + \underbrace{(0,9\bar{s} - s_i)0,35}_2 - \underbrace{253,37}_3 n_i & , \forall s_i < 0,9\bar{s} \end{cases}$$

- Symmetriske del:** Kommuner med skatt mer enn gjennomsnittet ($s_i > \bar{s}$) blir trukket 59% av forskjellen. Kommuner med skatt mindre enn gjennomsnittet ($s_i < \bar{s}$) blir tilført 59% av forskjellen. Disse pengene kommer fra andre kommuner. (Nullsumspill).
- Tilleggskompensasjon** til de med skatt mindre enn 90 prosent av gjennomsnittet. $(0,9\bar{s} - s_i)0,35$. De får et tilskudd som tilsvarer 35% av forskjellen mellom egen skatteinntekt og 90% av landsgjennomsnittet.
- Finansieringsgebyr**, kr 253 pr innbygger, likt for alle kommuner.

Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvordan vil økonomisk vekst (for eksempel ved økt turisme) virke på kommuneøkonomien?

Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvordan vil økonomisk vekst (for eksempel ved økt turisme) virke på kommuneøkonomien?

Virkningen vil være forskjellig fra kommune til kommune. Det er avhengig om kommunen er rik eller fattig.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

Hvordan vil økonomisk vekst (for eksempel ved økt turisme) virke på kommuneøkonomien?

Virkningen vil være forskjellig fra kommune til kommune. Det er avhengig om kommunen er rik eller fattig.

- Det etableres en bedrift som tilsetter fire personer. Alle disse nytilsette flytter til kommunen.

Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvordan vil økonomisk vekst (for eksempel ved økt turisme) virke på kommuneøkonomien?

Virkningen vil være forskjellig fra kommune til kommune. Det er avhengig om kommunen er rik eller fattig.

- Det etableres en bedrift som tilsetter fire personer. Alle disse nytilsette flytter til kommunen.
- På grunn av familieforhold (barn, ektefelle) forutsetter vi at det blir 8 nye innbyggere i kommunen, men bare 4 av disse er skatteytere.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

Hvordan vil økonomisk vekst (for eksempel ved økt turisme) virke på kommuneøkonomien?

Virkningen vil være forskjellig fra kommune til kommune. Det er avhengig om kommunen er rik eller fattig.

- Det etableres en bedrift som tilsetter fire personer. Alle disse nytilsette flytter til kommunen.
- På grunn av familieforhold (barn, ektefelle) forutsetter vi at det blir 8 nye innbyggere i kommunen, men bare 4 av disse er skatteytere.
- Anta videre at kommunen mottar en skatteinntekt fra hver av de nytilsette på kr 40.000 (dette tilsvarer en alminnelig inntekt på ca 312.000).

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

Hvordan vil økonomisk vekst (for eksempel ved økt turisme) virke på kommuneøkonomien?

Virkningen vil være forskjellig fra kommune til kommune. Det er avhengig om kommunen er rik eller fattig.

- Det etableres en bedrift som tilsetter fire personer. Alle disse nytilsette flytter til kommunen.
- På grunn av familieforhold (barn, ektefelle) forutsetter vi at det blir 8 nye innbyggere i kommunen, men bare 4 av disse er skatteytere.
- Anta videre at kommunen mottar en skatteinntekt fra hver av de nytilsette på kr 40.000 (dette tilsvarer en alminnelig inntekt på ca 312.000).

Spørsmålet er:

Hvor mye øker kommunens inntekter?

Fortsettelse av eksempel

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

Inntektsendringen pr år er lik endringen i rammetilskudd og skatt.

Fortsettelse av eksempel

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Inntektsendringen pr år er lik endringen i rammetilskudd og skatt.

$$\begin{aligned}\Delta i &= \text{Endring i skatteinntekt} + \text{Endring i rammetilskudd} \\ &= 40.000 \cdot 4 + [1702,74 + 228,62 - 253,37] \cdot 8 \\ &= 173.424\end{aligned}$$

Fortsettelse av eksempel

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Inntektsendringen pr år er lik endringen i rammetilskudd og skatt.

$$\begin{aligned}\Delta i &= \text{Endring i skatteinntekt} + \text{Endring i rammetilskudd} \\ &= 40.000 \cdot 4 + [1702,74 + 228,62 - 253,37] \cdot 8 \\ &= 173.424\end{aligned}$$

- Virkningen vil være noe ulik for kommunene:
  - Sogndal kommune (som i eksempelet) kr 173.424. Skatteinntekta til Sogndal pr innbygger er 87% av landsgjennomsnittet.

Fortsettelse av eksempel

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Inntektsendringen pr år er lik endringen i rammetilskudd og skatt.

$$\begin{aligned}\Delta i &= \text{Endring i skatteinntekt} + \text{Endring i rammetilskudd} \\ &= 40.000 \cdot 4 + [1702,74 + 228,62 - 253,37] \cdot 8 \\ &= 173.424\end{aligned}$$

- Virkningen vil være noe ulik for kommunene:
  - Sogndal kommune (som i eksempelet) kr 173.424. Skatteinntekta til Sogndal pr innbygger er 87% av landsgjennomsnittet.
  - For Aurland kommune kr 81.984. ($s = 178\%$).

Fortsettelse av eksempel

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Inntektsendringen pr år er lik endringen i rammetilskudd og skatt.

$$\begin{aligned}\Delta i &= \text{Endring i skatteinntekt} + \text{Endring i rammetilskudd} \\ &= 40.000 \cdot 4 + [1702,74 + 228,62 - 253,37] \cdot 8 \\ &= 173.424\end{aligned}$$

- Virkningen vil være noe ulik for kommunene:
  - Sogndal kommune (som i eksempelet) kr 173.424. Skatteinntekta til Sogndal pr innbygger er 87% av landsgjennomsnittet.
  - For Aurland kommune kr 81.984. ($s = 178\%$).
  - For Kviteseid kommune kr 260.145. ($s = 40\%$).
Skatteinntekt pr innbygger er kr 7.910. Minst i Norge.

Fortsettelse av eksempel

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune

- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Inntektsendringen pr år er lik endringen i rammetilskudd og skatt.

$$\begin{aligned}\Delta i &= \text{Endring i skatteinntekt} + \text{Endring i rammetilskudd} \\ &= 40.000 \cdot 4 + [1702,74 + 228,62 - 253,37] \cdot 8 \\ &= 173.424\end{aligned}$$

- Virkningen vil være noe ulik for kommunene:
  - Sogndal kommune (som i eksempelet) kr 173.424. Skatteinntekta til Sogndal pr innbygger er 87% av landsgjennomsnittet.
  - For Aurland kommune kr 81.984. ($s = 178\%$).
  - For Kviteseid kommune kr 260.145. ($s = 40\%$).
Skatteinntekt pr innbygger er kr 7.910. Minst i Norge.
  - For Modalen kommune kr -20.787 . ($s = 270\%$).
Skatteinntekt pr innbygger er kr 60.201. Mest i Norge.

Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- **Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen**
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvordan endres kommunens inntekter dersom næringslivet går bra?

Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- **Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen**
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvordan endres kommunens inntekter dersom næringslivet går bra?
Forutsetter at bare den gjennomsnittlige skattepliktige inntekta (alminnelig inntekt) øker og ingen endring i folketall.

Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- **Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen**
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- **Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel**
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvordan endres kommunens inntekter dersom næringslivet går bra?

Forutsetter at bare den gjennomsnittlige skattepliktige inntekta (alminnelig inntekt) øker og ingen endring i folketall.

Med dagens satser får vi (ved derivasjon av rammetilskuddsformelen):

$$i'_{s_i} \approx \begin{cases} (1 - h)n_i = (1 - 0,59)n_i = 0,41n_i & , \forall s_i > 0,9\bar{s} \\ (1 - (h + j))n_i = (1 - (0,59 + 0,35))n = 0,06n_i & , \forall s_i < 0,9\bar{s} \end{cases}$$

Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- **Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen**
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- **Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel**
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvordan endres kommunens inntekter dersom næringslivet går bra?

Forutsetter at bare den gjennomsnittlige skattepliktige inntekta (alminnelig inntekt) øker og ingen endring i folketall.

Med dagens satser får vi (ved derivasjon av rammetilskuddsformelen):

$$i'_{s_i} \approx \begin{cases} (1 - h)n_i = (1 - 0,59)n_i = 0,41n_i & , \forall s_i > 0,9\bar{s} \\ (1 - (h + j))n_i = (1 - (0,59 + 0,35))n = 0,06n_i & , \forall s_i < 0,9\bar{s} \end{cases}$$

- En kommune hvor skatteinntekten pr innbygger er større enn 90 prosent av gjennomsnittlig skatteinntekt i Norge vil sitte igjen med kr 410 pr innbygger dersom den gjennomsnittlige skatteinntekta øker med 1000 kroner.

Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- **Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen**
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- **Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel**
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvordan endres kommunens inntekter dersom næringslivet går bra?

Forutsetter at bare den gjennomsnittlige skattepliktige inntekta (alminnelig inntekt) øker og ingen endring i folketall.

Med dagens satser får vi (ved derivasjon av rammetilskuddsformelen):

$$i'_{s_i} \approx \begin{cases} (1 - h)n_i = (1 - 0,59)n_i = 0,41n_i & , \forall s_i > 0,9\bar{s} \\ (1 - (h + j))n_i = (1 - (0,59 + 0,35))n = 0,06n_i & , \forall s_i < 0,9\bar{s} \end{cases}$$

- En kommune hvor skatteinntekten pr innbygger er større enn 90 prosent av gjennomsnittlig skatteinntekt i Norge vil sitte igjen med kr 410 pr innbygger dersom den gjennomsnittlige skatteinntekta øker med 1000 kroner.
- Dersom kommunen har en skatteinntekt som er lavere enn 90 prosent av skatteinntekten for hele landet, vil kommunen bare sitte igjen med 60 kroner pr innbygger dersom skatteinntekta øker med 1000 kroner pr innbygger.

Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- **Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen**
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- **Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel**
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvordan endres kommunens inntekter dersom næringslivet går bra?

Forutsetter at bare den gjennomsnittlige skattepliktige inntekta (alminnelig inntekt) øker og ingen endring i folketall.

Med dagens satser får vi (ved derivasjon av rammetilskuddsformelen):

$$i'_{s_i} \approx \begin{cases} (1 - h)n_i = (1 - 0,59)n_i = 0,41n_i & , \forall s_i > 0,9\bar{s} \\ (1 - (h + j))n_i = (1 - (0,59 + 0,35))n = 0,06n_i & , \forall s_i < 0,9\bar{s} \end{cases}$$

- En kommune hvor skatteinntekten pr innbygger er større enn 90 prosent av gjennomsnittlig skatteinntekt i Norge vil sitte igjen med kr 410 pr innbygger dersom den gjennomsnittlige skatteinntekta øker med 1000 kroner.
- Dersom kommunen har en skatteinntekt som er lavere enn 90 prosent av skatteinntekten for hele landet, vil kommunen bare sitte igjen med 60 kroner pr innbygger dersom skatteinntekta øker med 1000 kroner pr innbygger.

Økte skatteinntekter fører til at både rammetilskuddet og tilleggskompensasjonen blir redusert.

Hvor store skatteinntekter får kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- **Hvor store skatteinntekter får kommunen?**
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

En tenker seg gjerne denne sammenhengen:

- Økt turisme til kommunen. Det fører til:

Hvor store skatteinntekter får kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- **Hvor store skatteinntekter får kommunen?**
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

En tenker seg gjerne denne sammenhengen:

- Økt turisme til kommunen. Det fører til:
- Turistnæringen i kommunen vokser. Det fører til:

Hvor store skatteinntekter får kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- **Hvor store skatteinntekter får kommunen?**
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

En tenker seg gjerne denne sammenhengen:

- Økt turisme til kommunen. Det fører til:
- Turistnæringen i kommunen vokser. Det fører til:
- Flere ansatte innen turistnæringen. Det fører til:

Hvor store skatteinntekter får kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - **Hvor store skatteinntekter får kommunen?**
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

En tenker seg gjerne denne sammenhengen:

- Økt turisme til kommunen. Det fører til:
- Turistnæringen i kommunen vokser. Det fører til:
- Flere ansatte innen turistnæringen. Det fører til:
- Høyere kommunale skatteinntekter. Det fører til:
- Høyere velferd for kommunens innbyggere.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- **Hvor store skatteinntekter får kommunen?**
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvor store skatteinntekter får kommunen?

En tenker seg gjerne denne sammenhengen:

- Økt turisme til kommunen. Det fører til:
- Turistnæringen i kommunen vokser. Det fører til:
- Flere ansatte innen turistnæringen. Det fører til:
- Høyere kommunale skatteinntekter. Det fører til:
- Høyere velferd for kommunens innbyggere.

Det er to spørsmål som er av generell interesse:

Hvor store skatteinntekter får kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - **Hvor store skatteinntekter får kommunen?**
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

En tenker seg gjerne denne sammenhengen:

- Økt turisme til kommunen. Det fører til:
- Turistnæringen i kommunen vokser. Det fører til:
- Flere ansatte innen turistnæringen. Det fører til:
- Høyere kommunale skatteinntekter. Det fører til:
- Høyere velferd for kommunens innbyggere.

Det er to spørsmål som er av generell interesse:

1. Er det mulig å kvantifisere inntektene?

Hvor store skatteinntekter får kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for communal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

En tenker seg gjerne denne sammenhengen:

- Økt turisme til kommunen. Det fører til:
- Turistnæringen i kommunen vokser. Det fører til:
- Flere ansatte innen turistnæringen. Det fører til:
- Høyere kommunale skatteinntekter. Det fører til:
- Høyere velferd for kommunens innbyggere.

Det er to spørsmål som er av generell interesse:

1. Er det mulig å kvantifisere inntektene?
2. Dersom kommunen bruker penger på å trekke til seg turister. Hvor mye kan kommunen maksimalt bruke før dette blir ulønnsomt?

Hvor mye skatt tilfaller kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - **Hvor mye skatt tilfaller kommunen?**
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

- Kommuneskatten er 28 prosent av alminnelig inntekt.

Hvor mye skatt tilfaller kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - **Hvor mye skatt tilfaller kommunen?**
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

- Kommuneskatten er 28 prosent av alminnelig inntekt.
- Kommuneskatten fordeles på stat, fylke og kommune på denne måten:

Hvor mye skatt tilfaller kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- **Hvor mye skatt tilfaller kommunen?**
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Kommuneskatten er 28 prosent av alminnelig inntekt.
- Kommuneskatten fordeles på stat, fylke og kommune på denne måten:
  - 12,80 prosent av alminnelig inntekt går til kommunen.

Hvor mye skatt tilfaller kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - **Hvor mye skatt tilfaller kommunen?**
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

Hvor mye skatt tilfaller kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- **Hvor mye skatt tilfaller kommunen?**
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Kommuneskatten er 28 prosent av alminnelig inntekt.
- Kommuneskatten fordeles på stat, fylke og kommune på denne måten:
  - 12,80 prosent av alminnelig inntekt går til kommunen.
  - 2,65 prosent av alminnelig inntekt går til fylkeskommunen.
  - 12,55 prosent av alminnelig inntekt går til staten.

Hvor mye skatt tilfaller kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- **Hvor mye skatt tilfaller kommunen?**

- Kommuneskatten er 28 prosent av alminnelig inntekt.
- Kommuneskatten fordeles på stat, fylke og kommune på denne måten:
  - 12,80 prosent av alminnelig inntekt går til kommunen.
  - 2,65 prosent av alminnelig inntekt går til fylkeskommunen.
  - 12,55 prosent av alminnelig inntekt går til staten.
- Eiendomsskatten inngår ikke i beregningsgrunnlaget for rammetilskuddet og dermed blir ikke rammetilskuddet redusert.

- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Hvor mye skatt tilfaller kommunen?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- **Hvor mye skatt tilfaller kommunen?**
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Kommuneskatten er 28 prosent av alminnelig inntekt.
- Kommuneskatten fordeles på stat, fylke og kommune på denne måten:
  - 12,80 prosent av alminnelig inntekt går til kommunen.
  - 2,65 prosent av alminnelig inntekt går til fylkeskommunen.
  - 12,55 prosent av alminnelig inntekt går til staten.
- Eiendomsskatten inngår ikke i beregningsgrunnlaget for rammetilskuddet og dermed blir ikke rammetilskuddet redusert.
- Eiendomsskatten er bra for kommuneøkonomien fordi den går uavkortet inn i kommunekassen.

Eksempel på økning i alminnelig inntekt

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- **Eksempel på økning i alminnelig inntekt**
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Anta at næringslivet i kommunen går godt. Det gir økte inntekter men forutsetter ingen økning i folketall.

Eksempel på økning i alminnelig inntekt

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalysen
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- **Eksempel på økning i alminnelig inntekt**
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Anta at næringslivet i kommunen går godt. Det gir økte inntekter men forutsetter ingen økning i folketall.

I eksempelet forutsetter vi at alminnelig inntekt — inntekt etter alle fradrag — i kommunen går opp med 1 million kroner.

Eksempel på økning i alminnelig inntekt

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalysen
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- **Eksempel på økning i alminnelig inntekt**
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Anta at næringslivet i kommunen går godt. Det gir økte inntekter men forutsetter ingen økning i folketall.

I eksempelet forutsetter vi at alminnelig inntekt — inntekt etter alle fradrag — i kommunen går opp med 1 million kroner. Slik blir virkningen:

Eksempel på økning i alminnelig inntekt

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalysen
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- **Eksempel på økning i alminnelig inntekt**
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Anta at næringslivet i kommunen går godt. Det gir økte inntekter men forutsetter ingen økning i folketall.

I eksempelet forutsetter vi at alminnelig inntekt — inntekt etter alle fradrag — i kommunen går opp med 1 million kroner. Slik blir virkningen:

Virkningen er ulik for kommunene. Avhengig av kommunens økonomiske situasjon.

Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- **Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)**
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvis gjennomsnittlig skatteinntekt pr innbygger er lavere enn 90 prosent av landsgjennomsnittet blir virkningen:

Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- **Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)**
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvis gjennomsnittlig skatteinntekt pr innbygger er lavere enn 90 prosent av landsgjennomsnittet blir virkningen:
- Når skatteinntekten øker med 128.000, vil rammetilskuddet bli redusert med kr 120.320.

Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- **Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)**
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvis gjennomsnittlig skatteinntekt pr innbygger er lavere enn 90 prosent av landsgjennomsnittet blir virkningen:
- Når skatteinntekten øker med 128.000, vil rammetilskuddet bli redusert med kr 120.320.
- Kommunen sitter igjen med en netto økning i inntektene på kr 7.680.

Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- **Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)**
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvis gjennomsnittlig skatteinntekt pr innbygger er lavere enn 90 prosent av landsgjennomsnittet blir virkningen:
- Når skatteinntekten øker med 128.000, vil rammetilskuddet bli redusert med kr 120.320.
- Kommunen sitter igjen med en netto økning i inntektene på kr 7.680.
- Hvis gjennomsnittlig skatteinntekt pr innbygger er høyere enn 90 prosent av landsgjennomsnittet:

Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- **Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)**
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvis gjennomsnittlig skatteinntekt pr innbygger er lavere enn 90 prosent av landsgjennomsnittet blir virkningen:
- Når skatteinntekten øker med 128.000, vil rammetilskuddet bli redusert med kr 120.320.
- Kommunen sitter igjen med en netto økning i inntektene på kr 7.680.
- Hvis gjennomsnittlig skatteinntekt pr innbygger er høyere enn 90 prosent av landsgjennomsnittet:
- Økte skatteinntekter på kr 128.000 fører til at kommunen får endret rammetilskuddet med kr 75.520.

Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- **Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)**
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvis gjennomsnittlig skatteinntekt pr innbygger er lavere enn 90 prosent av landsgjennomsnittet blir virkningen:
- Når skatteinntekten øker med 128.000, vil rammetilskuddet bli redusert med kr 120.320.
- Kommunen sitter igjen med en netto økning i inntektene på kr 7.680.
- Hvis gjennomsnittlig skatteinntekt pr innbygger er høyere enn 90 prosent av landsgjennomsnittet:
- Økte skatteinntekter på kr 128.000 fører til at kommunen får endret rammetilskuddet med kr 75.520.
- Nettovirkning for kommunen: kr 52.480 i økte inntekter.

Betingelser for kommunal lønnsomhet

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- **Betingelser for communal lønnsomhet**
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

Er det lønnsomt for en kommune å støtte næringslivet og dermed øke sine skatteinntekter?

Betingelser for kommunal lønnsomhet

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- **Betingelser for communal lønnsomhet**
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Er det lønnsomt for en kommune å støtte næringslivet og dermed øke sine skatteinntekter?

1. Dersom kommunen er rik ($s > 0,9\bar{s}$): En kommunal investering må føre til at de samlede skatteinntektene i kommunen øker med 19 ganger det investerte beløp.

Betingelser for kommunal lønnsomhet

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalysen
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - **Betingelser for communal lønnsomhet**
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

Er det lønnsomt for en kommune å støtte næringslivet og dermed øke sine skatteinntekter?

1. Dersom kommunen er rik ($s > 0,9\bar{s}$): En kommunal investering må føre til at de samlede skatteinntektene i kommunen øker med 19 ganger det investerte beløp.
2. Dersom kommunen er fattig ($s < 0,9\bar{s}$): En kommunal investering må føre til at de samlede skatteinntektene i kommunen øker med 130 ganger det investerte beløp.

Betingelser for kommunal lønnsomhet

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- **Betingelser for communal lønnsomhet**
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Er det lønnsomt for en kommune å støtte næringslivet og dermed øke sine skatteinntekter?

1. Dersom kommunen er rik ($s > 0,9\bar{s}$): En kommunal investering må føre til at de samlede skatteinntektene i kommunen øker med 19 ganger det investerte beløp.
  2. Dersom kommunen er fattig ($s < 0,9\bar{s}$): En kommunal investering må føre til at de samlede skatteinntektene i kommunen øker med 130 ganger det investerte beløp.
-
- Det finnes neppe investeringer som kan vise til så stor avkastning at det vil bli lønnsomt for kommunen.

Betingelser for kommunal lønnsomhet

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- **Betingelser for communal lønnsomhet**
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Er det lønnsomt for en kommune å støtte næringslivet og dermed øke sine skatteinntekter?

1. Dersom kommunen er rik ($s > 0,9\bar{s}$): En kommunal investering må føre til at de samlede skatteinntektene i kommunen øker med 19 ganger det investerte beløp.
  2. Dersom kommunen er fattig ($s < 0,9\bar{s}$): En kommunal investering må føre til at de samlede skatteinntektene i kommunen øker med 130 ganger det investerte beløp.
-
- Det finnes neppe investeringer som kan vise til så stor avkastning at det vil bli lønnsomt for kommunen.
  - Kommunen får bare en del av kommuneskatten (12,8% av alminnelig inntekt) og rammetilskuddsordningen demper virkningen av økte inntekter.

Betingelser for kommunal lønnsomhet

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalysen
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - **Betingelser for communal lønnsomhet**
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

Er det lønnsomt for en kommune å støtte næringslivet og dermed øke sine skatteinntekter?

1. Dersom kommunen er rik ($s > 0,9\bar{s}$): En kommunal investering må føre til at de samlede skatteinntektene i kommunen øker med 19 ganger det investerte beløp.
  2. Dersom kommunen er fattig ($s < 0,9\bar{s}$): En kommunal investering må føre til at de samlede skatteinntektene i kommunen øker med 130 ganger det investerte beløp.
- Det finnes neppe investeringer som kan vise til så stor avkastning at det vil bli lønnsomt for kommunen.
  - Kommunen får bare en del av kommuneskatten (12,8% av alminnelig inntekt) og rammetilskuddsordningen demper virkningen av økte inntekter.
  - Kommunen bør fortrinnsvis bruke andre virkemidler enn direkte økonomisk støtte når den vil trekke til seg bedrifter.

Kommunale tilpasninger

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- **Kommunale tilpasninger**
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvordan kan kommunen støtte turistnæringen på en slik måte at kommunen kan høste en økonomisk gevinst dersom det går bra?

Kommunale tilpasninger

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- **Kommunale tilpasninger**
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvordan kan kommunen støtte turistnæringen på en slik måte at kommunen kan høste en økonomisk gevinst dersom det går bra?

Kommunale tilpasninger

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- **Kommunale tilpasninger**
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvordan kan kommunen støtte turistnæringen på en slik måte at kommunen kan høste en økonomisk gevinst dersom det går bra?
To muligheter:
  - Lån til næringslivet. Dersom investeringen som finansieres med kommunens hjelp er lønnsom, vil kommunen få igjen pengene.

Kommunale tilpasninger

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- **Kommunale tilpasninger**
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvordan kan kommunen støtte turistnæringen på en slik måte at kommunen kan høste en økonomisk gevinst dersom det går bra?
To muligheter:
  - Lån til næringslivet. Dersom investeringen som finansieres med kommunens hjelp er lønnsom, vil kommunen få igjen pengene. Kommunen kan stille mindre krav til sikkerhet enn en bank og gi gunstige tilbakebetalingsvilkår.

Kommunale tilpasninger

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- **Kommunale tilpasninger**
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvordan kan kommunen støtte turistnæringen på en slik måte at kommunen kan høste en økonomisk gevinst dersom det går bra?
To muligheter:
  - Lån til næringslivet. Dersom investeringen som finansieres med kommunens hjelp er lønnsom, vil kommunen få igjen pengene. Kommunen kan stille mindre krav til sikkerhet enn en bank og gi gunstige tilbakebetalingsvilkår.
  - Gå inn som medeier i reiselivsbedrifter. Det vil kunne gi utbytte til kommunen.

Kommunale tilpasninger

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- **Kommunale tilpasninger**
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Hvordan kan kommunen støtte turistnæringen på en slik måte at kommunen kan høste en økonomisk gevinst dersom det går bra?
To muligheter:
  - Lån til næringslivet. Dersom investeringen som finansieres med kommunens hjelp er lønnsom, vil kommunen få igjen pengene. Kommunen kan stille mindre krav til sikkerhet enn en bank og gi gunstige tilbakebetalingsvilkår.
  - Gå inn som medeier i reiselivsbedrifter. Det vil kunne gi utbytte til kommunen.

Vår case-kommune Aurland har gjort begge deler.

Eiere av Aurland ressursutvikling AS

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

Aurland kommune er det største eieren i Aurland Ressursutvikling AS.

- Aurland kommune: 40 prosent.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Eiere av Aurland ressursutvikling AS

Aurland kommune er det største eieren i Aurland Ressursutvikling AS.

- Aurland kommune: 40 prosent.
- Siva Eiendom Holding 37,5 prosent.
- Hurtigruten ASA 12,5 prosent.
- Aurland Sparebank 10 prosent.

Med en så stor eierpost, har Aurland kommune i praksis full kontroll over Aurland ressursutvikling AS.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Eiere av Aurland ressursutvikling AS

Aurland kommune er det største eieren i Aurland Ressursutvikling AS.

- Aurland kommune: 40 prosent.
- Siva Eiendom Holding 37,5 prosent.
- Hurtigruten ASA 12,5 prosent.
- Aurland Sparebank 10 prosent.

Med en så stor eierpost, har Aurland kommune i praksis full kontroll over Aurland ressursutvikling AS.

Aurland Ressursutvikling AS har en betydelige økonomisk virksomhet og stor verdiskaping.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Aurland Ressursutvikling

Aurland Ressursutvikling eier flere andre bedrifter.

Bedrift	Eierandel	Aktivitet
Aurland skofabrikk as	52%	Museumsdrift.
Fjord oppleveling as	100%	Reisearrangørvirksomhet.
Flåm hotell as	100%	Utleie av eiendom.
Flåm resort as	100%	Kjøp og salg av fast eiendom.
Flåm utvikling as	100%	Driver Flåmsbanen.
Flåmsbana as	100%	Ikke aktiv.
Flåmsbanemuseet as	100%	Museumsdrift.
Fretheim hotell as	100%	Hotelldrift.

Driften av Flåmsbanen er av størst økonomisk betydning.

Aurland Ressursutvikling

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Aurland Ressursutvikling eier flere andre bedrifter.

Bedrift	Eierandel	Aktivitet
Aurland skofabrikk as	52%	Museumsdrift.
Fjord oppleveling as	100%	Reisearrangørvirksomhet.
Flåm hotell as	100%	Utleie av eiendom.
Flåm resort as	100%	Kjøp og salg av fast eiendom.
Flåm utvikling as	100%	Driver Flåmsbanen.
Flåmsbana as	100%	Ikke aktiv.
Flåmsbanemuseet as	100%	Museumsdrift.
Fretheim hotell as	100%	Hotelldrift.

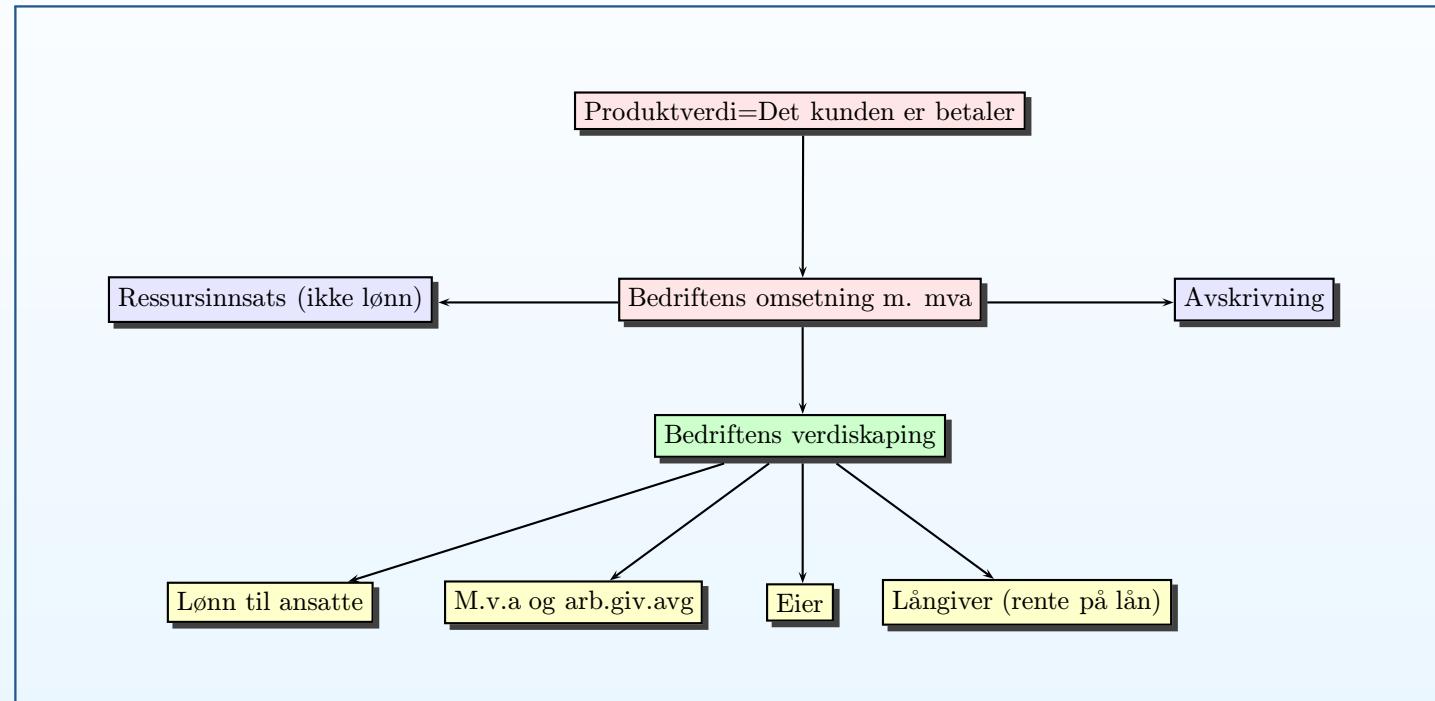
Driften av Flåmsbanen er av størst økonomisk betydning.

Antall solgte biletter på Flåmsbanen:

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
417540	459144	475033	536693	582826	544108	516180

Fordelingen av verdiene som skapes

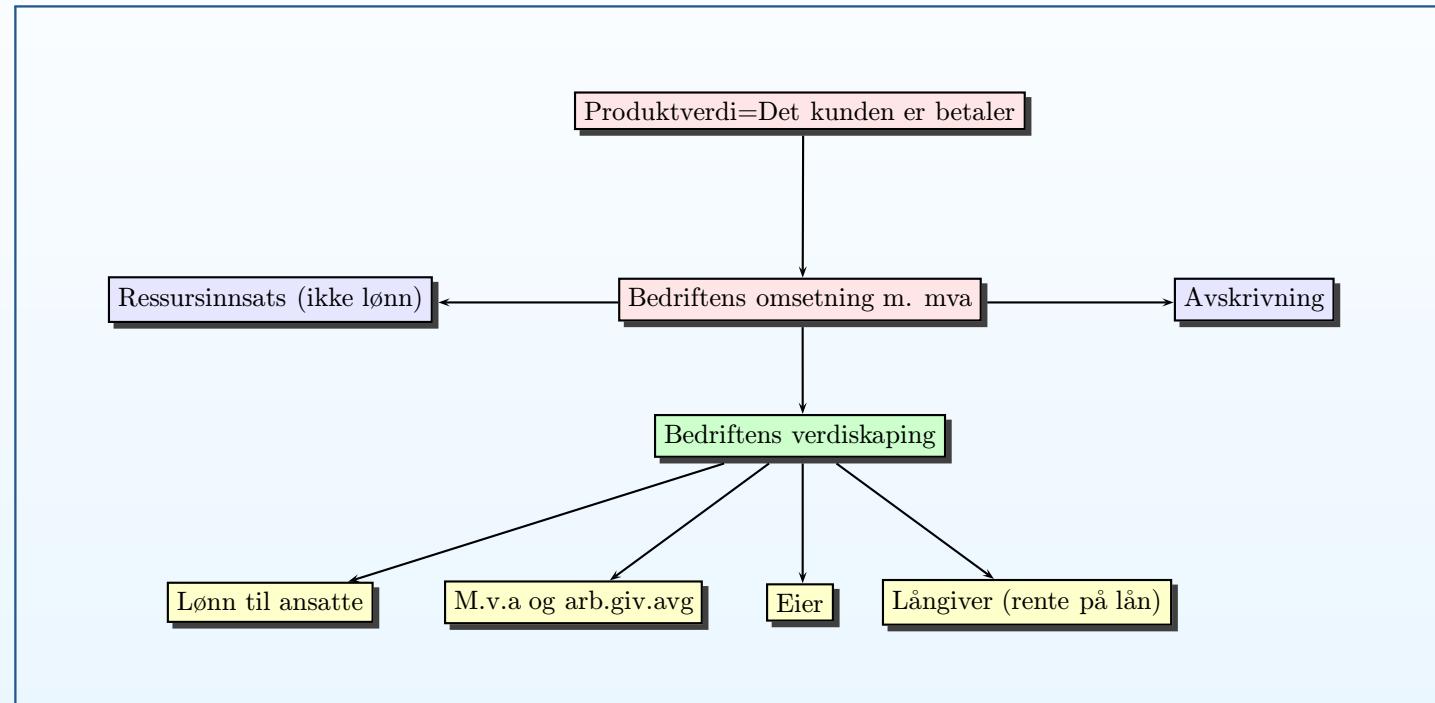
- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- **Fordelingen av verdiene som skapes**
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Verdien som en bedrift skaper er lik markedsverdien til produktene minus vareinnsats og slitasje på realkapitalen (avskrivning).

Fordelingen av verdiene som skapes

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- **Fordelingen av verdiene som skapes**
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

- Verdien som en bedrift skaper er lik markedsverdien til produktene minus vareinnsats og slitasje på realkapitalen (avskrivning).
- Verdiskapingen deles på lønnsmottakere, staten, långivere og eieren.

Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- **Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling**
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Fordeling verdiskaping ↓, år →	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Sum verdiskaping	61956	67825	50938	38075	34174	252968
Sum Avgifter	15431	16492	13010	10133	9258	64324
Sum Lønn	21424	19706	18751	15560	14183	89624
Sum eiers andel	25090	31699	19174	12332	10881	99176

Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- **Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling**
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Fordeling verdiskaping ↓, år →	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Sum verdiskaping	61956	67825	50938	38075	34174	252968
Sum Avgifter	15431	16492	13010	10133	9258	64324
Sum Lønn	21424	19706	18751	15560	14183	89624
Sum eiers andel	25090	31699	19174	12332	10881	99176

I femårsperioden 2004-2008 har bedriftene som utgjør Aurland Ressursutvikling skapt verdier for 253 millioner kroner. Disse verdiene er fordelt på følgende måte:

Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- **Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling**
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Fordeling verdiskaping ↓, år →	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Sum verdiskaping	61956	67825	50938	38075	34174	252968
Sum Avgifter	15431	16492	13010	10133	9258	64324
Sum Lønn	21424	19706	18751	15560	14183	89624
Sum eiers andel	25090	31699	19174	12332	10881	99176

I femårsperioden 2004-2008 har bedriftene som utgjør Aurland Ressursutvikling skapt verdier for 253 millioner kroner. Disse verdiene er fordelt på følgende måte:

1. Staten har fått 64,3 millioner kroner i merverdiavgift og arbeidsgiveravgift.

Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- **Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling**
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Fordeling verdiskaping ↓, år →	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Sum verdiskaping	61956	67825	50938	38075	34174	252968
Sum Avgifter	15431	16492	13010	10133	9258	64324
Sum Lønn	21424	19706	18751	15560	14183	89624
Sum eiers andel	25090	31699	19174	12332	10881	99176

I femårsperioden 2004-2008 har bedriftene som utgjør Aurland Ressursutvikling skapt verdier for 253 millioner kroner. Disse verdiene er fordelt på følgende måte:

1. Staten har fått 64,3 millioner kroner i merverdiavgift og arbeidsgiveravgift.
2. De ansatte har fått 89,6 millioner kroner i bruttolønn.

Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- **Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling**
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Fordeling verdiskaping ↓, år →	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Sum verdiskaping	61956	67825	50938	38075	34174	252968
Sum Avgifter	15431	16492	13010	10133	9258	64324
Sum Lønn	21424	19706	18751	15560	14183	89624
Sum eiers andel	25090	31699	19174	12332	10881	99176

I femårsperioden 2004-2008 har bedriftene som utgjør Aurland Ressursutvikling skapt verdier for 253 millioner kroner. Disse verdiene er fordelt på følgende måte:

1. Staten har fått 64,3 millioner kroner i merverdiavgift og arbeidsgiveravgift.
2. De ansatte har fått 89,6 millioner kroner i bruttolønn.
3. Eieren har fått 99,1 millioner kroner. Av dette må eier betale rente på lån og skatt.

Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- **Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling**
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Fordeling verdiskaping ↓, år →	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Sum verdiskaping	61956	67825	50938	38075	34174	252968
Sum Avgifter	15431	16492	13010	10133	9258	64324
Sum Lønn	21424	19706	18751	15560	14183	89624
Sum eiers andel	25090	31699	19174	12332	10881	99176

I femårsperioden 2004-2008 har bedriftene som utgjør Aurland Ressursutvikling skapt verdier for 253 millioner kroner. Disse verdiene er fordelt på følgende måte:

1. Staten har fått 64,3 millioner kroner i merverdiavgift og arbeidsgiveravgift.
2. De ansatte har fått 89,6 millioner kroner i bruttolønn.
3. Eieren har fått 99,1 millioner kroner. Av dette må eier betale rente på lån og skatt.
4. Aurland kommune – som eier 40 prosent – har ikke tatt ut utbytte, men Aurland Ressursutvikling har 66 millioner i banken.

Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- **Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm**
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Et hotell som ikke viser overskudd i regnskapet kan skape store verdier:

	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Salg med mva.	35496	38794	34863	28549	25904	163.605
Varekostnad med mva.	6638	7473	6436	5218	4914	30.687
Andre driftskostnader m.mva	13993	11656	11054	8491	7766	52.960
Avskrivning (forbruk realkapital)	988	1045	911	1711	1735	6.390
Verdiskaping	13878	18620	16462	13129	11489	73.578
Merverdiavgift og arb.g avgift	4223	5232	4630	3945	3551	21.580
Lønn uten arbeidsg.avg.	11789	12251	10899	9214	8547	52.701
Eiers andel av verdiskaping	-2134	1137	933	-30	-609	-701

Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- **Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm**
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Et hotell som ikke viser overskudd i regnskapet kan skape store verdier:

	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Salg med mva.	35496	38794	34863	28549	25904	163.605
Varekostnad med mva.	6638	7473	6436	5218	4914	30.687
Andre driftskostnader m.mva	13993	11656	11054	8491	7766	52.960
Avskrivning (forbruk realkapital)	988	1045	911	1711	1735	6.390
Verdiskaping	13878	18620	16462	13129	11489	73.578
Merverdiavgift og arb.g avgift	4223	5232	4630	3945	3551	21.580
Lønn uten arbeidsg.avg.	11789	12251	10899	9214	8547	52.701
Eiers andel av verdiskaping	-2134	1137	933	-30	-609	-701

- I 2004–2008 har driften ved Fretheim Hotel i Flåm skapt verdier for 73,6 millioner kroner.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm

Et hotell som ikke viser overskudd i regnskapet kan skape store verdier:

	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Salg med mva.	35496	38794	34863	28549	25904	163.605
Varekostnad med mva.	6638	7473	6436	5218	4914	30.687
Andre driftskostnader m.mva	13993	11656	11054	8491	7766	52.960
Avskrivning (forbruk realkapital)	988	1045	911	1711	1735	6.390
Verdiskaping	13878	18620	16462	13129	11489	73.578
Merverdiavgift og arb.g avgift	4223	5232	4630	3945	3551	21.580
Lønn uten arbeidsg.avg.	11789	12251	10899	9214	8547	52.701
Eiers andel av verdiskaping	-2134	1137	933	-30	-609	-701

- I 2004–2008 har driften ved Fretheim Hotel i Flåm skapt verdier for 73,6 millioner kroner.
- Staten fikk 21,6 mill. som merverdiavgift og arbeidsgiveravgift.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- **Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm**
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm

Et hotell som ikke viser overskudd i regnskapet kan skape store verdier:

	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Salg med mva.	35496	38794	34863	28549	25904	163.605
Varekostnad med mva.	6638	7473	6436	5218	4914	30.687
Andre driftskostnader m.mva	13993	11656	11054	8491	7766	52.960
Avskrivning (forbruk realkapital)	988	1045	911	1711	1735	6.390
Verdiskaping	13878	18620	16462	13129	11489	73.578
Merverdiavgift og arb.g avgift	4223	5232	4630	3945	3551	21.580
Lønn uten arbeidsg.avg.	11789	12251	10899	9214	8547	52.701
Eiers andel av verdiskaping	-2134	1137	933	-30	-609	-701

- I 2004–2008 har driften ved Fretheim Hotel i Flåm skapt verdier for 73,6 millioner kroner.
- Staten fått 21,6 mill. som merverdiavgift og arbeidsgiveravgift.
- De ansatte har fått 52,7 millioner kroner i bruttolønn.

Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- **Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm**
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Et hotell som ikke viser overskudd i regnskapet kan skape store verdier:

	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Salg med mva.	35496	38794	34863	28549	25904	163.605
Varekostnad med mva.	6638	7473	6436	5218	4914	30.687
Andre driftskostnader m.mva	13993	11656	11054	8491	7766	52.960
Avskrivning (forbruk realkapital)	988	1045	911	1711	1735	6.390
Verdiskaping	13878	18620	16462	13129	11489	73.578
Merverdiavgift og arb.g avgift	4223	5232	4630	3945	3551	21.580
Lønn uten arbeidsg.avg.	11789	12251	10899	9214	8547	52.701
Eiers andel av verdiskaping	-2134	1137	933	-30	-609	-701

- I 2004–2008 har driften ved Fretheim Hotel i Flåm skapt verdier for 73,6 millioner kroner.
- Staten fått 21,6 mill. som merverdiavgift og arbeidsgiveravgift.
- De ansatte har fått 52,7 millioner kroner i bruttolønn.
- Eieren (Aurland Ressursutvikling) har i perioden foretatt en formuesoverføring på 0,7 millioner til staten og de ansatte.

Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- **Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel**

Er det fornuftig å drive et hotel som går i minus for eieren?

	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Avskrivning (forbruk realkapital)	988	1045	911	1711	1735	6.390
Eiers andel av verdiskaping	-2134	1137	933	-30	-609	-701
Eiers kontantstrøm	-1146	2182	1844	1681	1126	5687

- Eierens andel av den totale verdiskapingen vært negativ med -0,7 millioner kroner i perioden. Det er nærliggende å tenke nedlegging.

Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- **Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel**
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Er det fornuftig å drive et hotel som går i minus for eieren?

	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Avskrivning (forbruk realkapital)	988	1045	911	1711	1735	6.390
Eiers andel av verdiskaping	-2134	1137	933	-30	-609	-701
Eiers kontantstrøm	-1146	2182	1844	1681	1126	5687

- Eierens andel av den totale verdiskapingen vært negativ med -0,7 millioner kroner i perioden. Det er nærliggende å tenke nedlegging.
- Men gjennom avskrivningene har eieren fått frigjort 5,7 millioner som har vært bundet i hotellet.

Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- **Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel**
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Er det fornuftig å drive et hotel som går i minus for eieren?

	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Avskrivning (forbruk realkapital)	988	1045	911	1711	1735	6.390
Eiers andel av verdiskaping	-2134	1137	933	-30	-609	-701
Eiers kontantstrøm	-1146	2182	1844	1681	1126	5687

- Eierens andel av den totale verdiskapingen vært negativ med -0,7 millioner kroner i perioden. Det er nærliggende å tenke nedlegging.
- Men gjennom avskrivningene har eieren fått frigjort 5,7 millioner som har vært bundet i hotelllet.
- Svært ofte er investert kapital i et hotell i distriktene irreversibel.

Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- **Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel**
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Er det fornuftig å drive et hotel som går i minus for eieren?

	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Avskrivning (forbruk realkapital)	988	1045	911	1711	1735	6.390
Eiers andel av verdiskaping	-2134	1137	933	-30	-609	-701
Eiers kontantstrøm	-1146	2182	1844	1681	1126	5687

- Eierens andel av den totale verdiskapingen vært negativ med -0,7 millioner kroner i perioden. Det er nærliggende å tenke nedlegging.
- Men gjennom avskrivningene har eieren fått frigjort 5,7 millioner som har vært bundet i hotellet.
- Svært ofte er investert kapital i et hotell i distriktene irreversibel.
- Det er ikke mulig å selge hotellet å få frigjort kapitalen.

Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- **Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel**
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Er det fornuftig å drive et hotel som går i minus for eieren?

	2008	2007	2006	2005	2004	Totalt
Avskrivning (forbruk realkapital)	988	1045	911	1711	1735	6.390
Eiers andel av verdiskaping	-2134	1137	933	-30	-609	-701
Eiers kontantstrøm	-1146	2182	1844	1681	1126	5687

- Eierens andel av den totale verdiskapingen vært negativ med -0,7 millioner kroner i perioden. Det er nærliggende å tenke nedlegging.
- Men gjennom avskrivningene har eieren fått frigjort 5,7 millioner som har vært bundet i hotellet.
- Svært ofte er investert kapital i et hotell i distriktene irreversibel.
- Det er ikke mulig å selge hotellet å få frigjort kapitalen.
- Fortsatt drift av hotellet det eneste fornuftige for da kan en gjennom avskrivningene få frigjort kapitalen som er bundet i realkapitalen.

Inntekter fra turismen til Aurland kommune

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

De kommunale inntektene fra turismen som tilfaller Aurland kommune kommer fra:

1. Skatteinntekter fra ansatte i turistnæringen som bor i kommunen.
Disse inntektene kunne vært større: Flere reiselivsbedrifter er bare aktive i turistsesongen og de ansatte er ikke fastboende i kommunen.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
  - Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
  - De kommunale inntektskildene
  - Kommunens rammetilskudd
  - Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Inntekter fra turismen til Aurland kommune

De kommunale inntektene fra turismen som tilfaller Aurland kommune kommer fra:

1. Skatteinntekter fra ansatte i turistnæringen som bor i kommunen.
Disse inntektene kunne vært større: Flere reiselivsbedrifter er bare aktive i turistsesongen og de ansatte er ikke fastboende i kommunen.
2. Utbytte fra eierskap i turistnæringen: Aurland har ikke hentet ut noe fra Aurland Ressursutvikling, men verdiene befinner seg i bedriften.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
  - Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
  - De kommunale inntektskildene
  - Kommunens rammetilskudd
  - Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Inntekter fra turismen til Aurland kommune

De kommunale inntektene fra turismen som tilfaller Aurland kommune kommer fra:

1. **Skatteinntekter fra ansatte i turistnæringen som bor i kommunen.**
Disse inntektene kunne vært større: Flere reiselivsbedrifter er bare aktive i turistsesongen og de ansatte er ikke fastboende i kommunen.
2. **Utbytte fra eierskap i turistnæringen:** Aurland har ikke hentet ut noe fra Aurland Ressursutvikling, men verdiene befinner seg i bedriften.
3. **Renteinntekter fra lån til turistnæringen.**

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Inntekter fra turismen til Aurland kommune

De kommunale inntektene fra turismen som tilfaller Aurland kommune kommer fra:

1. **Skatteinntekter fra ansatte i turistnæringen som bor i kommunen.**
Disse inntektene kunne vært større: Flere reiselivsbedrifter er bare aktive i turistsesongen og de ansatte er ikke fastboende i kommunen.
2. **Utbytte fra eierskap i turistnæringen:** Aurland har ikke hentet ut noe fra Aurland Ressursutvikling, men verdiene befinner seg i bedriften.
3. **Renteinntekter fra lån til turistnæringen.**
  - Aurland kommune har utestående 31 millioner i lån til næringslivet.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Inntekter fra turismen til Aurland kommune

De kommunale inntektene fra turismen som tilfaller Aurland kommune kommer fra:

1. **Skatteinntekter fra ansatte i turistnæringen som bor i kommunen.**
Disse inntektene kunne vært større: Flere reiselivsbedrifter er bare aktive i turistsesongen og de ansatte er ikke fastboende i kommunen.
2. **Utbytte fra eierskap i turistnæringen:** Aurland har ikke hentet ut noe fra Aurland Ressursutvikling, men verdiene befinner seg i bedriften.
3. **Renteinntekter fra lån til turistnæringen.**
  - Aurland kommune har utestående 31 millioner i lån til næringslivet.
  - Av dette er 17,5 mill. lån til reiselivsnæringen.

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
  - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
  - Finnes det andre

Inntekter fra turismen til Aurland kommune

De kommunale inntektene fra turismen som tilfaller Aurland kommune kommer fra:

1. **Skatteinntekter fra ansatte i turistnæringen som bor i kommunen.**
Disse inntektene kunne vært større: Flere reiselivsbedrifter er bare aktive i turistsesongen og de ansatte er ikke fastboende i kommunen.
2. **Utbytte fra eierskap i turistnæringen:** Aurland har ikke hentet ut noe fra Aurland Ressursutvikling, men verdiene befinner seg i bedriften.
3. **Renteinntekter fra lån til turistnæringen.**
  - Aurland kommune har utestående 31 millioner i lån til næringslivet.
  - Av dette er 17,5 mill. lån til reiselivsnæringen.
  - Renteinntekter fra låna til reiselivsnæringen var i 2009 kr 511 tusen (ca 3 prosent).

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
  - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
  - Finnes det andre

Inntekter fra turismen til Aurland kommune

De kommunale inntektene fra turismen som tilfaller Aurland kommune kommer fra:

1. **Skatteinntekter fra ansatte i turistnæringen som bor i kommunen.**
Disse inntektene kunne vært større: Flere reiselivsbedrifter er bare aktive i turistsesongen og de ansatte er ikke fastboende i kommunen.
2. **Utbytte fra eierskap i turistnæringen:** Aurland har ikke hentet ut noe fra Aurland Ressursutvikling, men verdiene befinner seg i bedriften.
3. **Renteinntekter fra lån til turistnæringen.**
  - Aurland kommune har utestående 31 millioner i lån til næringslivet.
  - Av dette er 17,5 mill. lån til reiselivsnæringen.
  - Renteinntekter fra låna til reiselivsnæringen var i 2009 kr 511 tusen (ca 3 prosent).

Finnes det andre suksessindikatorer?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Vår oppgave i prosjektet er å studere virkningen av turismen på kommuneøkonomien. Etter råd fra KS har vi kommet til at case studier det det beste.

Finnes det andre suksessindikatorer?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

Vår oppgave i prosjektet er å studere virkningen av turismen på kommuneøkonomien. Etter råd fra KS har vi kommet til at case studier det det beste.

For oss vil en suksessindikator være om vi kan observere bedring i kommuneøkonomien.

Finnes det andre suksessindikatorer?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
  - Fortsettelse av eksempel
  - Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
  - Hvor store skatteinntekter får kommunen?
  - Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
  - Eksempel på økning i alminnelig inntekt
  - Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
  - Betingelser for kommunal lønnsomhet
  - Kommunale tilpasninger
  - Eiere av Aurland ressursutvikling AS
  - Aurland Ressursutvikling
  - Fordelingen av verdiene som skapes
  - Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
  - Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
  - Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
    - Inntekter fra turismen til Aurland kommune
    - Finnes det andre

Vår oppgave i prosjektet er å studere virkningen av turismen på kommuneøkonomien. Etter råd fra KS har vi kommet til at case studier det det beste.

For oss vil en suksessindikator være om vi kan observere bedring i kommuneøkonomien.

Andre mulige suksessindikatorer kan være:

Finnes det andre suksessindikatorer?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Vår oppgave i prosjektet er å studere virkningen av turismen på kommuneøkonomien. Etter råd fra KS har vi kommet til at case studier det det beste.

For oss vil en suksessindikator være om vi kan observere bedring i kommuneøkonomien.

Andre mulige suksessindikatorer kan være:

1. Endringer i folketall.

Finnes det andre suksessindikatorer?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Vår oppgave i prosjektet er å studere virkningen av turismen på kommuneøkonomien. Etter råd fra KS har vi kommet til at case studier det det beste.

For oss vil en suksessindikator være om vi kan observere bedring i kommuneøkonomien.

Andre mulige suksessindikatorer kan være:

1. Endringer i folketall.
2. Endringer i befolningsstruktur.

Finnes det andre suksessindikatorer?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Vår oppgave i prosjektet er å studere virkningen av turismen på kommuneøkonomien. Etter råd fra KS har vi kommet til at case studier det det beste.

For oss vil en suksessindikator være om vi kan observere bedring i kommuneøkonomien.

Andre mulige suksessindikatorer kan være:

1. Endringer i folketall.
2. Endringer i befolningsstruktur.
3. Endringer i næringsstruktur.

Finnes det andre suksessindikatorer?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for kommunal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Vår oppgave i prosjektet er å studere virkningen av turismen på kommuneøkonomien. Etter råd fra KS har vi kommet til at case studier det det beste.

For oss vil en suksessindikator være om vi kan observere bedring i kommuneøkonomien.

Andre mulige suksessindikatorer kan være:

1. Endringer i folketall.
2. Endringer i befolningsstruktur.
3. Endringer i næringsstruktur.
4. Utvikling i mer bærekraftig retning.

Finnes det andre suksessindikatorer?

- Fokus på koblingen mellom turisme og offentlig økonomi
- Kommuneregnskapet er ikke tilpasset næringsanalyser
- De kommunale inntektskildene
- Kommunens rammetilskudd
- Et konstruert eksempel: Økonomisk vekst i en kommune
- Fortsettelse av eksempel
- Eksempel: Økonomisk vekst i kommunen
- Hvor store skatteinntekter får kommunen?
- Hvor mye skatt tilfaller kommunen?
- Eksempel på økning i alminnelig inntekt
- Fortsettelse eksempel (1 mill. i økt skattepl. inntekt)
- Betingelser for communal lønnsomhet
- Kommunale tilpasninger
- Eiere av Aurland ressursutvikling AS
- Aurland Ressursutvikling
- Fordelingen av verdiene som skapes
- Verdiskaping i Aurland Ressursutvikling
- Verdiskaping Fretheim Hotel i Flåm
- Eksempel: Verdiskaping Fretheim Hotel
- Inntekter fra turismen til Aurland kommune
- Finnes det andre

Vår oppgave i prosjektet er å studere virkningen av turismen på kommuneøkonomien. Etter råd fra KS har vi kommet til at case studier det det beste.

For oss vil en suksessindikator være om vi kan observere bedring i kommuneøkonomien.

Andre mulige suksessindikatorer kan være:

1. Endringer i folketall.
2. Endringer i befolningsstruktur.
3. Endringer i næringsstruktur.
4. Utvikling i mer bærekraftig retning.

For å kunne vurdere turismens virkning på et lokalsamfunn, bør en nok se nærmere på slike faktorer i tillegg til de rent økonomiske.